

Posudek oponenta na diplomovou práci Barbory Česnohlídkové *Poetika dramatické tvorby Māry Zālīteové*

Práce se zabývá dílem jedné z nejvýznamnějších současných lotyšských dramatiček (dříve též básnířek) Māry Zālīteové, zejména jejím dramatem na faustovské téma *Markéta* (*Margarēta*, 1998), které je považováno za jedno z vrcholných děl lotyšské dramatiky 90. let minulého století (součástí práce je i překlad úryvků z této hry). Jde tedy o téma dostatečně závažné a aktuální. Jak napovídá sám název, cílem práce bylo vystižení poetiky dramatické tvorby Zālīteové, což se podařilo jen zčásti. Jednak proto, že se práce soustředila na zmíněné drama a jen stručně rozebírá dramata ostatní. Za druhé proto, že ačkoli autorka v seznamu literatury uvádí několik teoretických prací (Hodrová, Wellek, Zich), jejich využití je nedostatečné.

Vlastní materiál je rozvržen do pěti kapitol, z níž první dvě se zabývají osobností a tvorbou autorky, další dvě povšechnou charakteristikou její básnické a dramatické tvorby a poslední zmíněným dramatem *Markéta*. V kapitole 2 je příliš podrobně popisován život autorky (což je vzhledem k poetice její tvorby irelevantní), v další kapitole jsou pak nastíněny filozofické zdroje její tvorby (které jsou pro tvorbu Zālīte skutečně důležité); tato část je ovšem očividně převzata ze sekundární literatury a je dosti zjednodušující (např. výklad Nietzscheho vlivu). Totéž platí o srovnávání Zālīte s Rainisem, Marcinkevičusem a Maeterlinckem v kapitole o dramatické tvorbě.

Jádrem práce je analýza hry *Markéta* a její srovnání s Goethovým *Faustem*. Toto srovnání bohužel nebylo provedeno s Rainisovým překladem *Fausta*, jímž byla Zālīte zřejmě ovlivněna (jak naznačuje sama diplomantka např. na s. 99). Srovnání ukazuje, že Goethovo dílo a hra Zālīteové se značně liší (autorka staví do středu děje Markétu, ženskou problematiku, politické otázky, též ohledně Evropské unie), přesto ve hře existuje Goethův vliv, který podle mého soudu není dostatečně vystižen (analýza se omezuje na tematické shody). Je zřejmé, že úspěšnější zpracování tohoto nesnadného úkolu by vyžadovalo hlubší obeznámení diplomantky s literární teorií, literární historií a filozofií.

Polovinu práce tvoří ukázky překladu dramatu *Markéta*, včetně originálního textu. Tento překlad diplomantky prošel důkladnou revizí (na níž jsem se jako její učitel podílel), proto se už jeví vcelku přijatelně. Jazyk diplomantky je rovněž revidovaný, místy je patrná její nezkušenost s vytvářením textu a s používáním odborného stylu. Poněkud problematická je práce s odkazy: některé jsou neúplné (např. pozn. 10 na s. 18), jinde chybí vůbec, ačkoli myšlenky jsou očividně parafrázovány ze sekundární literatury.

Na druhé straně je třeba ocenit odpovědnost diplomantky, s níž ke své práci přistupovala: se svým značně obtížným tématem se snažila vyrovnat co nejlépe a práci věnovala značné úsilí. Domnívám se, že přes uvedené námitky je předloženou konečnou verzí práce možno hodnotit známkou velmi dobře.

V Praze dne 1. září 2012

Mgr. Pavel Štoll, Ph.D.